1. Voor grote bouwprojecten wordt het maximum aan bouwleges opgetrokken tot € 450.000,-- zodat bij grotere (dan circa 18 woningen) bouwplannen geen leges boven de circa € 100.000,-- worden misgelopen.

   i. Komen aanvragen die boven de huidige maximum uitkomen qua leges reeds voor? *Ja dat komt af en toe voor. Recent voorbeeld is de aanvraag voor Teylerspark 2. De opgegeven bouwkosten bedragen € 8.467.950,- wat nu neerkomt op een legesheffing van het maximum van € 106.547,70 in plaats van de 2,85% van de bouwkosten. Het had dus bij splitsing van de aanvraag in kleinere porties of onder de nieuwe tarieventabel max. € 241.336,58 kunnen zijn.*

   ii. Waarom wordt gelimiteerd op € 450.000,--? *Onze belastingadviseur Van den Bosch en Partners heeft aangegeven dat er in beginsel geen maximum bedrag geldt, maar dat de legeskosten wel in redelijke verhouding moeten staan tot de geleverde dienst. Ook het door de VNG uitgebrachte model van de legestarieventabel bevat een indicatie dat een maximum wordt opgenomen.*

   iii. Is het denkbaar dat, gezien de mix van duurdere en goedkopere woningen (met impact op omvang bouwkosten), en met de grotere projecten op komst, dit bedrag wordt overschreden? *Ja dat zou kunnen. Bijvoorbeeld als Buytewech Noord met ca. 160 woningen via één enkele aanvraag wordt ingediend. Met gemiddelde bouwkosten van € 200.000,- per woning zou dat neerkomen op bouwkosten van € 32.000.000,- wat zonder maximum zou neerkomen op een legesbedrag van € 912.000,-*

   iv. Is een hoger maximumbedrag wettelijk gezien haalbaar in de zin van niet meer leges kunnen heffen dan dat er gemeentelijke kosten worden gemaakt? *Zie antwoord onder ii. Wij schatten in dat met het nu voorgestelde maximum we aan de bovengrens zitten van de juridische houdbaarheid. Het is overigens toegestaan om de grotere bouwprojecten zwaarder te belasten dan strikt noodzakelijk teneinde kleinere projecten betaalbaar te houden (kruisbestuiving), maar er zijn in ieder geval twee aspecten waar rekening mee dient te worden gehouden:*
      1. *De leges over het totale aanvraagaanbod mogen niet dermate hoog zijn dat sprake is van structureel winst maken, en;*
      2. *bij individuele aanvragen mag het legesbedrag niet buitenproportioneel hoog zijn.*

   Van structureel winst maken is geen sprake. De jurisprudentie zal op termijn uitwijzen wanneer een legesbedrag buitenproportioneel is. Geen of een te hoog maximum kan leiden tot het gegrond verklaren van legesbezwaren en/of beroepszaken bij de belastingkamer verliezen.

   v. Wat voor maximum bedragen gelden er in de ons omringende gemeenten?

vi.	*Alphen aan den Rijn*	*vii.*	*€ 600.000,- in 2024 (2,5%)*
viii.	*Kaag en Braassem*	*ix.*	*€ 150.000,- in 2024 (1,85%)*
x.	*Woerden*	*xi.*	*Geen maximum in 2023 **
xii.	*De Ronde Venen*	*xiii.*	*Geen maximum in 2023 **

   **Op moment van schrijven is nog onduidelijk in hoeverre Woerden en De Ronde Venen in 2024 alsnog een maximum invoeren.*

2. Worden er in de ons omringende gemeenten ook toeslagen op de leges voorgesteld bij incomplete indieningen? *Nee, voor zover nu valt te achterhalen, maken Kaag en Braassem en Alphen aan den Rijn geen gebruik van deze mogelijkheid. Het VNG model voorziet wel in een heffingsartikel voor het beoordelen van aanvullende gegevens. Ongetwijfeld zullen er gemeenten zijn die hier een tarief voor opnemen Zo ja, hoe hoog zijn die toeslagen? Dit vraagt meer onderzoek. De legestarieventabellen voor 2024 staan nog niet op www.overheid.nl omdat besluitvorming veelal pas in december plaatsvindt.*